BÁO CÁO TÓM TẮT

TỔNG KẾT CÔNG TÁC PHẬT SỰ GIAI ĐOẠN 2022-2026 CỦA NHIỆM KỲ IX (2022–2026)

VÀ PHƯƠNG HƯỚNG HOẠT ĐỘNG PHẬT SỰ NHIỆM KỲ X (2026–2031)

Kính bạch chư Tôn đức Hội đồng Chứng minh, Hội đồng Trị sự,

Kính thưa quý vị đại biểu, quý vị khách quý, Kính thưa toàn thể Đại hội!

Trong không khí trang nghiêm, đoàn kết và hoan hỷ của Đại hội đại biểu Phật giáo toàn quốc lần thứ X, thay mặt Ban Thường trực Hội đồng Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam, chúng tôi xin trình bày Báo cáo tổng kết công tác Phật sự nhiệm kỳ IX và phương hướng hoạt động Phật sự nhiệm kỳ X (2026–2031).

PHẦN THỨ NHẤT: TỔNG KẾT CÔNG TÁC PHẬT SỰ NHIỆM KỲ IX

I. ĐẶC ĐIỂM TÌNH HÌNH

Nhiệm kỳ IX của Giáo hội Phật giáo Việt Nam diễn ra trong bối cảnh đất nước và thế giới có nhiều biến đổi sâu sắc. Bên cạnh những thời cơ thuận lợi từ thành tựu phát triển kinh tế, xã hội và hội nhập quốc tế của đất nước, Giáo hội cũng đứng trước những yêu cầu mới trong tổ chức, quản lý và điều hành hoạt động Phật sự.

Đặc biệt, việc sắp xếp đơn vị hành chính và thực hiện mô hình chính quyền địa phương hai cấp đã đặt ra yêu cầu đổi mới tổ chức Giáo hội phù hợp với tình hình thực tiễn.

Dưới sự lãnh đạo của Hội đồng Chứng minh, sự điều hành của Hội đồng Trị sự, với tinh thần đoàn kết, hòa hợp và trách nhiệm của Tăng Ni, Phật tử trong và ngoài nước, Giáo hội đã chủ động thích ứng, vượt qua khó khăn, triển khai có hiệu quả Nghị quyết Đại hội IX và đạt được nhiều thành tựu Phật sự quan trọng.

Những kết quả đó tiếp tục khẳng định truyền thống hơn hai nghìn năm Phật giáo Việt Nam đồng hành cùng dân tộc, góp phần làm rạng rỡ chặng đường 45 năm xây dựng và phát triển của Giáo hội Phật giáo Việt Nam.

II. NHỮNG THÀNH TỰU PHẬT SỰ NỔI BẬT

1. Công tác tổ chức và điều hành Giáo hội

Hội đồng Trị sự đã không ngừng đổi mới phương thức điều hành, nâng cao hiệu quả phối hợp giữa Trung ương và địa phương; tăng cường công tác hướng dẫn, kiểm tra, đôn đốc thực hiện các chương trình Phật sự.

KHO VĂN BẢN GHPGVN
Mã: VBGH-X-2026-0004
Số: 02/BCTT-HĐTS · 05/11/2026
Quét QR đối chiếu bản gốc

Giáo hội đã chủ động kiện toàn tổ chức phù hợp với việc sắp xếp đơn vị hành chính, tổ chức thành công Đại hội đại biểu Phật giáo tại 34 tỉnh, thành phố nhiệm kỳ 2026–2031, tạo nền tảng vững chắc cho việc triển khai các hoạt động Phật sự trong giai đoạn mới.

Đặc biệt, Giáo hội đã tổ chức thành công Đại lễ Vesak Liên hợp quốc năm 2025 tại Thành phố Hồ Chí Minh, với chủ đề *"Đoàn kết và bao dung vì nhân phẩm con người: Tuệ giác Phật giáo vì hòa bình thế giới và phát triển bền vững"*.

Thành công của Đại lễ không chỉ khẳng định năng lực tổ chức và vị thế quốc tế của Giáo hội Phật giáo Việt Nam, mà còn góp phần quảng bá hình ảnh đất nước, con người và văn hóa Việt Nam đến với bạn bè thế giới.

2. Công tác Tăng sự và quản lý tự viện

Công tác Tăng sự tiếp tục được củng cố, góp phần bảo đảm sự ổn định, đoàn kết và hòa hợp trong toàn Giáo hội.

Theo số liệu tổng hợp, Giáo hội hiện có gần 65.000 Tăng Ni, khoảng gần 19.000 cơ sở tự viện và 250 điểm nhóm sinh hoạt tôn giáo tập trung. Hằng năm có khoảng trên 50.000 Tăng Ni tham gia an cư kết hạ.

Trong nhiệm kỳ, Giáo hội đã tổ chức 47 Đại giới đàn với 18.819 giới tử thụ giới, có 3.699 cư sĩ xuất gia; tổ chức các khóa bồi dưỡng nghiệp vụ trụ trì, hành chính Giáo hội, kiến thức pháp luật, quốc phòng và an ninh với gần 35.000 lượt Tăng Ni tham gia.

Trong công tác chuyển đổi số đã bước đầu xây dựng dữ liệu hồ sơ điện tử quản lý Tăng Ni, tự viện thống nhất trong toàn Giáo hội.

3. Công tác giáo dục và đào tạo Phật giáo

Giáo dục Phật giáo tiếp tục phát triển cả về quy mô và chất lượng. Trong nhiệm kỳ, các cơ sở đào tạo của Giáo hội có 1.366 Tăng Ni tốt nghiệp Cử nhân Phật học, 1.237 Tăng Ni đang theo học; hệ đào tạo từ xa đã có 381 sinh viên tốt nghiệp Cử nhân Phật học, 2.328 sinh viên đang theo học; 394 Tăng Ni tốt nghiệp lớp cao đẳng, và 2.497 Tăng Ni tốt nghiệp trung cấp Phật học. Các Học viện đào tạo nghiên cứu sinh cao học đã có 44 nghiên cứu sinh Tăng Ni tốt nghiệp Thạc sĩ Phật học, hiện có 242 nghiên cứu sinh Tăng Ni đang nghiên cứu; 03 nghiên cứu sinh bảo vệ thành công xuất sắc luận án Tiến sĩ Phật học, đang có 37 nghiên cứu sinh đang đào tạo hệ Tiến sĩ. Chư Tăng Nam tông Khmer có 3.131 vị Tăng đang theo học Pali, Vini tại các trường đào tạo cho chư Tăng Nam tông Khmer.

Các Học viện Phật giáo Việt Nam mở rộng hợp tác đào tạo, nghiên cứu và trao đổi học thuật với 11 cơ sở Đại học và Viện nghiên cứu nước ngoài. Công tác đổi mới chương trình, phương pháp giảng dạy, nâng cao đạo hạnh và trình độ của Tăng Ni sinh được chú trọng, từng bước đáp ứng yêu cầu phát triển của Giáo hội.

4. Công tác hoằng pháp và hướng dẫn Phật tử

Hoạt động hoằng pháp có nhiều đổi mới, kết hợp phương thức truyền thống với ứng dụng công nghệ thông tin, truyền thông số và trí tuệ nhân tạo.

Công tác đào tạo giảng sư hoằng pháp được quan tâm nhằm nâng cao chất lượng hoằng pháp. Trong nhiệm kỳ đã có 215 Tăng Ni tốt nghiệp Cao cấp và Trung cấp Giảng sư, hiện có 103 Tăng Ni đang tiếp tục theo học tại hai cơ sở đào tạo giảng sư tại Hà Nội và Thành phố Hồ Chí Minh. Ban Hoằng pháp Trung ương đã đào tạo kiến thức và kỹ năng hoằng pháp cho các cư sĩ, đã có 169 hoằng pháp viên cư sĩ tốt nghiệp, đang có 141 cư sĩ đang theo học.

Các chương trình thuyết giảng, khóa tu, lớp giáo lý trực tiếp và trực tuyến được tổ chức thường xuyên với hơn 200 chương trình thuyết giảng truyền hình trực tiếp; đã số hóa kho bài giảng, đào tạo kiến thức ứng dụng trí tuệ nhân tạo AI trong hoằng pháp.

Tại các chùa và cơ sở tự viện hiện có hơn 3.000 đạo tràng Phật tử có khoảng gần 500.000 tín đồ Phật tử tu học, sinh hoạt thường xuyên. Có khoảng gần 200 lớp giáo lý trang bị kiến thức Phật pháp cho khoảng gần 20.000 Phật tử.

Tổ chức Gia đình Phật tử đã kỷ niệm 75 năm thành lập. Sinh hoạt của các Gia đình Phật tử ngày càng phong phú, với gần 1.000 đơn vị tại 22 tỉnh, thành phố; đã có gần 9.500 Huynh trưởng, hơn 45.000 đoàn sinh.

Các khóa tu mùa hè, hội trại thanh thiếu niên, hoạt động Gia đình Phật tử và chương trình giáo dục đạo đức, lối sống đã góp phần đưa giáo lý từ bi, trí tuệ của Đức Phật đến gần hơn với thế hệ trẻ và đời sống xã hội.

5. Công tác nghi lễ và văn hóa Phật giáo

Một dấu ấn đặc biệt của nhiệm kỳ là việc cung rước và tôn trí Xá lợi Đức Phật Thích Ca Mâu Ni từ Ấn Độ đến Việt Nam nhân Đại lễ Vesak Liên hợp quốc năm 2025, thu hút hơn 17 triệu lượt người chiêm bái, đảnh lễ.

Xá lợi trái tim Bồ tát Thích Quảng Đức được Giáo hội cung rước về tôn trí tại Tháp Đa Bảo Việt Nam Quốc Tự và tổ chức chiêm bái trong thời gian diễn ra Đại lễ Vesak Liên hợp Quốc thu hút hàng triệu lượt Tăng Ni, Phật tử, và Nhân dân chiêm bái, đảnh lễ Xá lợi.

Công tác bảo tồn và phát huy di sản văn hóa Phật giáo được chú trọng thông qua bốn đề án lớn về pháp phục, kiến trúc, ngôn ngữ và di sản văn hóa Phật giáo Việt Nam. Nhiều hội thảo, triển lãm, hoạt động nghệ thuật và nghiên cứu văn hóa được tổ chức, góp phần khẳng định giá trị của Phật giáo trong kho tàng văn hóa dân tộc.

6. Công tác từ thiện và an sinh xã hội

Phát huy tinh thần từ bi, cứu khổ của đạo Phật, Tăng Ni, Phật tử cả nước tích cực tham gia cứu trợ thiên tai, hỗ trợ đồng bào khó khăn, chăm sóc người già, trẻ em mồ côi, người khuyết tật; xây dựng nhà tình nghĩa, cầu đường, trường học và thực hiện nhiều chương trình an sinh xã hội.

Gần 200 Tuệ Tĩnh đường, 700 phòng chẩn trị y học dân tộc, và cơ sở khám chữa bệnh từ thiện tiếp tục phát huy hiệu quả.

Tổng giá trị hoạt động từ thiện, an sinh xã hội trong nhiệm kỳ đạt trên 7.500 tỷ đồng, cùng nhiều chương trình cứu trợ nhân đạo quốc tế. Những hoạt động này thể hiện sinh động tinh thần nhập thế, phụng sự nhân sinh của Phật giáo Việt Nam.

7. Công tác đối ngoại Phật giáo quốc tế

Hoạt động đối ngoại Phật giáo tiếp tục được mở rộng, góp phần nâng cao vị thế của Giáo hội Phật giáo Việt Nam trên trường quốc tế.

Giáo hội tham gia nhiều hội nghị, diễn đàn Phật giáo quốc tế; tăng cường quan hệ hữu nghị, hợp tác với các tổ chức Phật giáo và các quốc gia có truyền thống Phật giáo.

Đặc biệt, việc tổ chức thành công Đại lễ Vesak Liên hợp quốc năm 2025 tại Thành phố Hồ Chí Minh là dấu ấn quan trọng trong công tác đối ngoại của Giáo hội, góp phần quảng bá hình ảnh đất nước, con người và văn hóa Việt Nam đến với bạn bè quốc tế.

Giáo hội thường xuyên quan tâm hỗ trợ phát triển 22 Hội Phật tử Việt Nam ở nước ngoài, duy trì kết nối và hướng dẫn hoạt động Phật sự tại 35 quốc gia, vùng lãnh thổ; góp phần gìn giữ bản sắc văn hóa dân tộc và củng cố khối đại đoàn kết cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài.

8. Công tác nghiên cứu, truyền thông, pháp chế và tham gia xây dựng đất nước

Các hoạt động nghiên cứu Phật học, phiên dịch, biên soạn và xuất bản kinh điển tiếp tục được đẩy mạnh. Hệ thống truyền thông Phật giáo ngày càng phát triển, kịp thời phản ánh hoạt động Phật sự và lan tỏa những giá trị tốt đẹp của đạo Phật trong xã hội.

Công tác pháp chế, kiểm soát từng bước được tăng cường, góp phần giữ gìn kỷ cương, giới luật và sự trang nghiêm của Giáo hội.

Đầu năm 2026, Giáo hội đã khánh thành thêm 03 ngôi chùa tại các đảo thuộc Quần đảo Trường Sa, đồng thời động thổ xây dựng tiếp 09 ngôi chùa tại các đảo còn lại, nâng tổng số chùa tại Đặc khu Quần đảo Trường Sa là 21 chùa. Ban Trị sự GHPGVN tỉnh Khánh Hòa đã cử các chư Tăng luân phiên ra trụ trì tại các chùa ngoài đảo.

Tăng Ni, Phật tử tích cực tham gia các phong trào thi đua yêu nước, bảo vệ môi trường, xây dựng đời sống văn hóa, bảo đảm an ninh trật tự và phát triển cộng đồng. Giáo hội có 04 vị chức sắc Hòa thượng, Thượng tọa tham gia Quốc hội khóa XVI;

nhiều vị Tăng Ni tham gia Hội đồng nhân dân, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức xã hội, đóng góp thiết thực vào sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc và củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

III. ĐÁNH GIÁ CHUNG VÀ NHỮNG HẠN CHẾ

Kính bạch chư Tôn đức,

Kính thưa Đại hội!

Nhìn lại chặng đường hoạt động Phật sự nhiệm kỳ IX, bên cạnh những thành tựu quan trọng đã đạt được, Giáo hội Phật giáo Việt Nam nghiêm túc nhìn nhận những hạn chế, tồn tại trong công tác tổ chức, quản lý, điều hành; trong việc thực thi kỷ cương, giới luật; trong công tác đào tạo, bồi dưỡng nhân sự; trong hoạt động kiểm tra, giám sát và đổi mới phương thức tổ chức thực hiện các chương trình Phật sự.

Những hạn chế trên xuất phát từ cả nguyên nhân khách quan và chủ quan. Nhiệm kỳ qua diễn ra trong bối cảnh sắp xếp đơn vị hành chính với nhiều vấn đề mới, chưa có tiền lệ; khối lượng Phật sự lớn, yêu cầu ngày càng cao. Trong khi đó, đội ngũ nhân sự chuyên trách về hành chính, pháp chế và công nghệ thông tin tại một số địa phương còn mỏng; sự phối hợp giữa một số Ban, Viện và Ban Trị sự có lúc chưa chặt chẽ. Bên cạnh đó, công tác phân công, đôn đốc, kiểm tra và đánh giá kết quả thực hiện nhiệm vụ ở một số lĩnh vực chưa thường xuyên, chưa theo kịp yêu cầu thực tiễn.

Với tinh thần cầu thị, trách nhiệm và ý thức tự giác, Giáo hội nghiêm túc rút kinh nghiệm, xác định rõ những vấn đề cần khắc phục, không né tránh hạn chế, không bằng lòng với kết quả đã đạt được, quyết tâm đổi mới mạnh mẽ hơn nữa phương thức lãnh đạo, quản lý và điều hành trong nhiệm kỳ tiếp theo.

PHẦN THỨ HAI

IV. PHƯƠNG HƯỚNG HOẠT ĐỘNG PHẬT SỰ NHIỆM KỲ X (2026–2031)

Bước vào nhiệm kỳ 2026–2031, Giáo hội Phật giáo Việt Nam xác định mục tiêu xây dựng Giáo hội đoàn kết, hòa hợp, kỷ cương, đổi mới và phát triển bền vững; lấy giới luật làm nền tảng, lấy trí tuệ làm sự nghiệp, lấy hoằng pháp làm nhiệm vụ trọng tâm, lấy phụng sự nhân sinh làm phương châm hành động.

Phát huy truyền thống đoàn kết, hòa hợp, tinh thần hộ quốc an dân, đồng hành cùng dân tộc; kiên định lý tưởng **"Đạo pháp – Dân tộc – Chủ nghĩa xã hội"**; lấy phương châm **"Kỷ cương – Đổi mới – Hiệu lực – Hiệu quả"** làm định hướng xuyên suốt trong tổ chức và hoạt động Phật sự nhiệm kỳ X (2026–2031).

Xây dựng Giáo hội Phật giáo Việt Nam ngày càng trang nghiêm, đoàn kết, thống nhất, vững mạnh; củng cố tổ chức, tăng cường kỷ cương, nâng cao năng lực quản trị và điều hành; phát huy dân chủ, trí tuệ tập thể, trách nhiệm của các cấp Giáo hội và toàn thể Tăng Ni trong thực hiện nhiệm vụ Phật sự.

Đổi mới nội dung, phương thức hoạt động Phật sự theo hướng thiết thực, hiệu quả, phù hợp với sự phát triển của xã hội hiện đại; đẩy mạnh ứng dụng khoa học, công nghệ và chuyển đổi số; nâng cao chất lượng hoằng pháp, giáo dục, nghiên cứu Phật học, văn hóa, đối ngoại và các hoạt động phụng sự xã hội.

Giữ gìn và phát huy những giá trị cốt lõi của giáo lý, giới luật, truyền thống tu học và bản sắc văn hóa Phật giáo Việt Nam; chú trọng xây dựng Tăng đoàn vững mạnh, Tăng Ni có đạo hạnh, trí tuệ, năng lực và tinh thần trách nhiệm, đáp ứng yêu cầu phát triển của Giáo hội trong giai đoạn mới.

Phát huy tinh thần nhập thế, từ bi, trí tuệ của đạo Phật trong xây dựng đời sống đạo đức, văn hóa, chăm lo an sinh xã hội, bảo vệ môi trường và phát triển cộng đồng; tích cực tham gia xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

Không ngừng nâng cao vị thế, uy tín của Giáo hội Phật giáo Việt Nam trong đời sống xã hội và trên trường quốc tế, góp phần cùng toàn dân tộc thực hiện khát vọng xây dựng đất nước Việt Nam phồn vinh, văn minh, hạnh phúc.

Giáo hội tập trung thực hiện các nhiệm vụ trọng tâm sau:

1. Củng cố tổ chức Giáo hội, tăng cường kỷ cương, nâng cao hiệu lực và hiệu quả hoạt động Phật sự.

2. Đẩy mạnh đổi mới quản trị và chuyển đổi số, xây dựng nền tảng quản lý Giáo hội hiện đại.

3. Phát huy truyền thống yêu nước, đồng hành cùng dân tộc; tích cực tham gia xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc.

4. Đổi mới công tác hoằng pháp, hướng dẫn Phật tử; đưa giá trị Phật giáo vào đời sống xã hội hiện đại.

5. Nâng cao chất lượng giáo dục Phật giáo, xây dựng đội ngũ Tăng Ni có đạo hạnh, trí tuệ và năng lực phụng sự.

6. Bảo tồn và phát huy bản sắc văn hóa Phật giáo Việt Nam trong thời kỳ hội nhập và phát triển.

7. Nâng cao hiệu quả hoạt động đối ngoại Phật giáo, chủ động hội nhập quốc tế.

8. Phát triển nghiên cứu Phật học, nâng cao chất lượng học thuật và khẳng định bản sắc tư tưởng Phật giáo Việt Nam.

9. Tăng cường pháp chế, kiểm tra, giám sát; chấn hưng đạo phong, củng cố Tăng đoàn Giáo hội; lấy giới luật, đạo hạnh làm nền tảng; giữ gìn sự đoàn kết, hòa hợp, xây dựng Giáo hội trang nghiêm, vững mạnh.

10. Đẩy mạnh hoạt động từ thiện, an sinh xã hội; phát huy tinh thần nhập thế, phụng sự nhân sinh của đạo Phật; chung tay mạnh mẽ bảo vệ môi trường, ứng phó với biến đổi khí hậu.

11. Phát huy vai trò của doanh nhân Phật tử, phát triển nguồn lực và nâng cao năng lực tự chủ tài chính của Giáo hội.

12. Tăng cường xây dựng cơ sở vật chất, hoàn thiện hạ tầng trụ sở Giáo hội và các Ban Trị sự phục vụ hoạt động Phật sự của Giáo hội.

Phương hướng hoạt động Phật sự nhiệm kỳ X (2026–2031) thể hiện quyết tâm của Giáo hội Phật giáo Việt Nam trong việc kế thừa, phát huy những thành tựu đã đạt được, đồng thời chủ động đổi mới, nâng cao năng lực tổ chức, quản trị và hiệu quả hoạt động Phật sự, đáp ứng yêu cầu phát triển trong giai đoạn mới.

Với phương châm **"Kỷ cương – Đổi mới – Hiệu lực – Hiệu quả"**, toàn thể Tăng Ni, Phật tử Giáo hội Phật giáo Việt Nam tiếp tục phát huy truyền thống đoàn kết, hòa hợp, trưởng dưỡng đạo tâm, trang nghiêm Giáo hội; đề cao tinh thần trách nhiệm, trí tuệ và hạnh nguyện phụng sự.

Đại hội đại biểu Phật giáo toàn quốc lần thứ X kêu gọi các cấp Giáo hội, chư Tôn đức Tăng Ni và đồng bào Phật tử trong nước, ngoài nước chung sức đồng lòng, phát huy tinh thần lục hòa cộng trụ, tinh tấn tu học, tích cực thực hiện các hoạt động Phật sự, quyết tâm hoàn thành thắng lợi những mục tiêu và nhiệm vụ đã đề ra.

Xây dựng Giáo hội Phật giáo Việt Nam ngày càng trang nghiêm, đoàn kết, thống nhất, vững mạnh; phát huy truyền thống hộ quốc an dân, đồng hành cùng dân tộc; không ngừng nâng cao vị thế của Phật giáo Việt Nam trong đời sống xã hội và trên trường quốc tế, góp phần cùng toàn dân tộc xây dựng đất nước Việt Nam hòa bình, độc lập, dân chủ, giàu mạnh, phồn vinh, văn minh, hạnh phúc.

V. KẾT LUẬN:

Trải qua 45 năm xây dựng và phát triển, Giáo hội Phật giáo Việt Nam đã không ngừng củng cố khối đoàn kết, hòa hợp các hệ phái Phật giáo; phát huy truyền thống yêu nước, hộ quốc an dân; tích cực tham gia các hoạt động xã hội, từ thiện, văn hóa, giáo dục và đối ngoại.

Đại hội đại biểu Phật giáo toàn quốc lần thứ X và Đại lễ kỷ niệm 45 năm thành lập Giáo hội Phật giáo Việt Nam là dấu mốc quan trọng, mở ra giai đoạn phát triển mới của Giáo hội trong bối cảnh đất nước đẩy mạnh đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số và hội nhập quốc tế.

Với tinh thần "Kỷ cương – Đổi mới – Hiệu lực – Hiệu quả", Giáo hội Phật giáo Việt Nam tiếp tục khẳng định vai trò là tổ chức đại diện cho Tăng Ni, Phật tử Việt Nam; phát huy những giá trị từ bi, trí tuệ, đạo đức và văn hóa Phật giáo; tích cực đóng góp vào sự nghiệp xây dựng đất nước Việt Nam hòa bình, phồn vinh, văn minh và hạnh phúc./.